

SİRKÜ : 2004/22
Konu : Özürlü,Eski Hükümlü ve Terör Mağdurlarının
İstihdamına İlişkin Usül ve Esaslar

KAYSERİ
03.09.2004

Genel Müdürlük

(Muhasebe, Personel ve İnsan Kaynakları Müdürlükleri'ne)

- 08.03.2004 tarihli 2004/6976 sayılı **Bakanlar Kurulu kararı**
- 24.03.2004 tarih ve 25412 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan **Özürlü, Eski Hükümlü ve Terör Mağdurlarının İstihdamına İlişkin Yönetmelik**
- 01.08.2004 tarih ve 25540 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan **Özürlü, Eski Hükümlü ve Terör Mağdurlarının İstihdamı Hakkındaki Usül ve Esaslara İlişkin Tebliğ**

2004/20 Nolu sirkülerimizde genel esasları açıklanan **elli ve daha fazla sayıda işçi çalıştıran işverenlerin**, "özürlü, eski hükümlü ve terör mağduru çalıştırılması yükümlülüğü" ile ilgili olarak yukarıda yer alan mevzuat düzenlemelerine göre **şağıdaki ek açıklamaların yapılması gerekmektedir.**

Bu düzenlemelerle, özürlü, eski hükümlü ve terör mağduru işçilerin nitelikleri, mesleğe yönlentilmeleri, hangi işlerde çalıştırılabilecekleri, işverence nasıl işe alınacakları ve denetimi ile bu hükümlere uymayan işveren hakkında yapılacak işlemler belirtilmiştir.

Oranların Belirlenmesine ilişkin 1. Maddede elli ve daha fazla sayıda işçi çalıştıran işverenlerin, 4857 sayılı İş Kanununun 30 uncu maddesine göre, her yılın Ocak ayı başından itibaren yürürlüğe girecek şekilde Bakanlar Kurulunca belirlenecek oranlarda özürlü, eski hükümlü ile 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanununun ek 1 inci maddesinin (B) fıkrasında yer alan terör mağduru (özel sektör için) işçiyi meslek, beden ve ruhi durumlarına uygun işlerde çalıştırmaları gerektiği, bu kapsamda çalıştırılacak işçilerin toplam oranının **%6 olacağı**, ancak, özürülüler için belirlenecek oranın, toplam oranın yarısından az olamayacağı belirtilmiştir.

Yukarıda zikredilen Bakanlar Kurulu kararı ile 2004 yılı için özürlü, eski hükümlü ve terör mağduru çalıştırma oranları (özel sektör için) **%3** özürlü, **%1** eski hükümlü, **%1** terör mağduru ve **%1** de işverenin **tercihi** doğrultusunda özürlü veya eski hükümlü olarak belirlenmiştir.

Özel sektör işverenlerinin tercihlerine bırakılan %1 lik oranı özürlü veya eski hükümlülerden hangisi için kullanacaklarını, Bakanlar Kurulu Kararının yayımlandığı 19.03.2004 tarihinden itibaren 15 (on beş) gün içerisinde, buldukları yerdeki Kurum il veya şube müdürlüklerine bildirmeleri zorunlu kılınmış idi. Kararnamenin yayım tarihinden sonraki tarihlerde kapsama girecek olan işyerlerinde ise kapsama girecekleri tarihten itibaren 15 (on beş) gün içinde, %1 lik oranın kullanımı ile ilgili tercihin bildirilmesi de öngörülmüş bulunmaktadır. Bu süre içerisinde tercihlerini bildirmeyen işverenlerin, tercih hakkını kullanmaktan sarfınazar ettikleri kabul edilerek, %1 lik oranın kullanımı, Kurum il veya şube müdürlüklerince belirlenecektir.

Kontenjan Hesaplanmasında aşağıdaki ilkelere uyulacaktır.

Aynı il sınırları içersinde aynı gerçek veya tüzel kişi yahut tüzel kişiliği olmayan kurum ve kuruluşlara ait birden fazla işyerinin bulunması halinde, çalıştırmakla yükümlü olunan zrl, eski hükümlü ve terör mağduru (zel sektör için) işçi sayısı, bu işyerlerinde çalıştırılan toplam işçi sayısına göre hesaplanır. Ancak, aynı gerçek veya tüzel kişi veya tüzel kişiliği olmayan kurum ve kuruluşlara ait olmasına rağmen, ayrı ayrı tüzel kişiliği bulunan kuruluşlarda çalışan işçi sayıları, birlikte dikkate alınmayacaktır.

Toplam işçi sayısına uygulanacak oran neticesi çıkan rakamın küsuratlı olması halinde, yarımın altındaki ksuratlar dikkate alınmayacak, yarım ve üzeri ise tama iblağ olunacaktır. Örneğin 82 işçi çalışan işyerinde %3 oranı uygulandığında ($82 \times \%3 = 2,46$) 2 işçi, %1 oranı uygulandığından ($82 \times \%1 = 0,82$) 1 işçi kabul olunacaktır.

Yer altı ve su altı işlerinde çalıştırılan işçiler zrl işçi sayısının tespitinde, zrl eski hükümlü ve terör mağduru çalıştırmaları özel kanunlarla yasaklanmış işyerlerinde çalıştırılan işçiler, toplam işçi sayısının hesabında dikkate alınmaz. Işyerinde alıştırılan (mevcut) zrl, eski hükümlü ve terör mağduru işçiler de, toplam işçi sayısından düşülür.

Kararname ile 2004 yılı için işverenlerin tercihine bırakılan %1 lik oranı, eski hükümlü çalıştırmaktan muaf tutulan işverenler zrl için, yer altı ve su altı işleri yapan işverenlerde eski hükümlü için kullanmak zorunda oldukları belirtilmiştir. Tebliğe, hesaplamaların nasıl yapılacağı çeşitli örneklerle açıklanmış bulunmaktadır.

Yukarıda Belirtilen Tebliğe ayrıca, Işverenlerin zrl, eski hükümlü ve terör mağduru (zel sektör için) işçilerini, işyerinin bulunduğu yerdeki Kurum aracılığı ile sağlamaları gerektiği, Kurum aracılığı olmadan bu kişileri işe alan işverenlerin de bu durumu, **en geç bir ay** içersinde Kurum müdürlüğüne bildirmesi ve tescil ettirmesinin zorunlu olduğu, özel sektör işverenleri, çalıştırmakla yükümlü buldukları zrl, eski hükümlü ve terör mağdurlarını, yükümlülüğün doğmasından itibaren **7 (yedi) gün** içinde niteliklerini de belirterek, buldukları yerdeki Kurum il veya şube müdürlüğünden yazılı olarak talep edecekleri, ancak işveren taleplerinde, işyerinde yapılan için gerektirdiği ağırlıklı vasıfların üstünde, istihdamı zorlaştırıcı şartlar ileri sürülemeyeceği, Işverenlerin işyerinde istihdam ettikleri zrl, eski hükümlü ve terör mağduru işçilerinden, herhangi bir nedenle işten ayrılan işine son verilenleri, **en geç 15 (on beş) gün** içinde bulunduğu yerdeki Kurum il veya şube müdürlüğüne bildirmek zorunda oldukları, işverenlerin, işyerlerinin yemek, temizlik vb. işlerini yaptırmak üzere anlaştıkları (**alt işveren**) firmalar ile yaptıkları sözleşmelerde, bu işlerde zrl ve eski hükümlü alıştırılmayacağına dair hükümlere de yer veremeyecekleri belirtilmiştir.

Tebliğe son olarak zorunlu olmadıkları halde zrl, eski hükümlü ve terör mağduru çalıştıran ya da zorunlu oldukları miktardan daha fazla sayıda çalıştıran işverenlerin, bu işçilerle ilgili SSK primleri işveren payının %50 sinin Hazinece karşılanması şeklindeki teşvikten nasıl yararlanacakları da açıklanmış bulunmaktadır.

Bilgi ve gereği rica olunur.

